

BHÚKU NZÉKA NABĚ YONA

Le livre du prophète Jonas en
langue bali

BHÚKU NZÉKA NABĪ YONA

Le livre de Jonas en langue bali,

R.D. Congo

Les illustrations utilisées dans ce livret sont reproduites avec
l'autorisation de

© 1978 David C. Cook Publishing Co.

© Projet de Traduction de la Bible et Alphabétisation
en langue Bali, 2018

Yona ó'tíyini Azapana

1 ¹ Dhipóbho ndfka Akulugŭ ó'tókoni-ndé Yona, náka Amitai kábala bhɔ: ² «Málá, ndé ké Nináwe, gbŭtŭ wenénuwó, ɛ'yǎnǎgǎ, képosa uwówo mbwasi okíító baba kúkamɪ.» ³ Píi Yona ókoniini kátíya kó gbŭtŭ wa Talasisi, bɔwɔ ne mise mbáka Akulugŭ. Édidini kó gbŭtŭ wa Yafo, ótókonini galúngú-nzi éndé-kénde ká Talasisi, ówini bhopító bhé dhizinda, ókiini palěmotí no bhombi bhá galúngú kénde ká Talasisi, bɔwɔ ne mise mbáka Akulugŭ.

⁴ Píi Akulugŭ ótísiiní mbumbó-nzinénuwó bhuí kíkiké dhitílí, bhakpoki-mbékpówo bhódikiní kíkiké dhitílí na galúngú ebhí pínó bhó álkí. ⁵ Bhombi bhá galúngú bhebhí kíkiká kabhánga badi, bhépetiiní kúgaga mombi no mombi ká'gãmàniaga azapana kasí. Bhépíìleginí bhikímbó-mbi éndé kíkiká galúngú kíkiké dhitílí dhítédhí bhó galúngú akení wèti. Píi Yona éndé matá bhó edidító kiseníyi yá galúngú, ólonginí, óloliní tóló. ⁶ Gbukúlu wo bhombi bhá galúngú ésekiní bhíbí nayí, ó'boliní bhô: «Hô! Kásá-nzi wapó kó tólô? Zuzúkó, k'kúngá Azapana kakú, bhêkâ bhô Azapana atwénìe kápě kokó kótúmbòiso, bhó kasíení.»

⁷ Bhóboloniní ìbhó ké-bhó kábala bhô: «Dikóni kébísi mapíngó, kérembífí bhíi nzáká-nzo ótúdikisiiní kukwó-k.» Bhébísiní mapíngó, mapíngó ólíni no Yona.

⁸ Bhó'boliní bhô: «Túbalá, kukwó-k kákísení a ké dhipóbho ndíka nzákâ? Kútká kwákú a-sâ?

Wakódiko wánâ? Wa mombi wa dhɛdhɛ-nzyanâ?
 Kúkonú a wánâ?»⁹ Ébhúsiini bhô: «Ɔmi nà
 U'ebalaniya, nà na Akulugũ wambàtɛ, Azapana wa
 túbă, ɣɔ ozĩ dhitĩlí na dhɛdhɛ.»¹⁰ Kɛbhánga-
 kúnénuwó ébhúvelini bhombi-mbeyɛ, bhó'bolini bhô:
 «Kásá-nzi wozĩ-pó anɛa?» Képosa bhepembíí bhó
 éndé kátɣa bɔwɔ ne mise mbáka Akulugũ, ngbangá
 átɛkú óbhúboli-ndémɛ.¹¹ Bhómóusini bhô: «Kákɛzɣ
 bhúná bhó dhitĩlí étúdeseníía?» Képosa dhitĩlí éndé
 gbăgbă kéndɛ ne dǐngène na bhakpoki.¹² Óbhúbolini
 bhô: «Nivěni, nipílieni kíkiké dhitĩlí, hǎnzi dhitĩlí
 adesene-pó ké bhónú, képosa năbe tàla bhô a ké
 dhipóbho ndɛkani hǎnzi bhakpoki-mbá bhapó igɛlɛ
 nzikonú.»¹³ Bhombi-mbeyɛ bhondóngí kó'pùlo
 galúngú bhó bhádhalɛ ké tetetɛ, bhóngbindí-ásɛ,
 képosa dhitĩlí éndé kéndɛ ne dǐngène gbăgbă na
 bhakpoki-mbékpówɔ bhuí.¹⁴ Ɔwâ, bhépétiini

⊕'gãmàñaga Akulugŭ kábala bhô: «Akulugŭ, kíkilíki, kasíení ké dhipóbho ndíko mombi-nzo, watúbĭsení-dwps ne dhikita dhó kukwó kuko mombi-nzo kásf ne dhipóbho nayf. Képosa iw⊕ Akulugŭ, hŷyo ozĭ ngbangá át⊕kú wokúndí.»¹⁵ Bhó'viní Yɔna, bhómufiní kísiké dhitílí, bhakpoki bhé dhitílí bhédeseniní.
¹⁶ K⊕bhángá-kúnénuwó f⊕ka Akulugŭ ébhúveliní bhombi-mbeyε. Bhówíni dhingwso káka Akulugŭ, bhaná'tína népaká.

Yona ḱsíkó sɔpó yó u'sí ó'kúnginí Azapana

2 ¹ Gagala-nzyeyε, Akulugǔ ó'tíkiní u'sí wenénuwó ké'miye Yona. Yona ozí ḱsíkó sɔpó yó u'sí kumání kúsíáɛ no túku ɛ'síáɛ. ² Yona ḱsíkó sɔpó yó u'sí, ó'kúnginí Akulugǔ, Azapana kasí, ³ óboliní bhê:

«Ḱsíká magali kámí, nèmésíí Akulugǔ,
onibhísíí-ánìbhísà.

Ɖkana wásíyi yó u'zi wá kɛlíná
nòkugǔmóníí-kwô,
wokí dhiyǔ ndíkámí-ókɔ.

⁴ Wenipílíí wásí bhuí ḱsíká màməsí we dhitílí.
Ngbɛngbú yó dhibho a nɛmí yélinge.
Bhakpoki mbákɛ na ngbɛngbú nzyakɛ ibhomu
opútí igɛlɛ nzíkámí.

⁵ Ɛmí nèbhí kábala bhê:

“Wenibhelító bɔwɔ ne mise mbákɛ.

Píí pótendé aní, nàìndabhá kágapó ká ndabhɛ

nzyákɛ ɪnzɪlawɔ́.”

⁶ Dhibho ónidholiní baba kó síngó,
négyégye a nemɪ welíngɛ.

Malangá mó dhibho édhíngìkeneginí ká mɛlɛ́
mbɛkámɪ.

⁷ Nèsií baba wásíyi yá bhagɛmba,
kísiká dhɛdhú-nzi kupumúyi ebhí nemɪ kwádhàka
ké bhizεεε ne bhizεεε.

Píi wonidisí ɛ'wɛsɪ kísiké négyégye,
ɪwɛ Akulugǔ, Azapana kámɪ.

⁸ Ké nedhèngɛ-yɔ nèbhí matá-pó kátína mɛlɛ́ma,
nò'tómbóní Akulugǔ.

Dhíkúnga ndíkamɪ odholí baba kúkákú,
baba ká ndabhɛ nzyakɛ ɪnzɪlawɔ́.

⁹ Bhombi-mbá bhakpakpana no mopóbho má'tútɛ,
bhakébie ngasa nzíkɔwɔ.

¹⁰ Píi ɪmɪ, nàkɛwábhá dhíngɔɔ
ne dhímbe-ndíkusisiowó dhíbiba.

Nàtélelisebhá dhimbolí ndíkámɪ ɪndɪ nõzi-ndémɛ.

Ƨmbɔɔ a kúka Akulugǔ.»

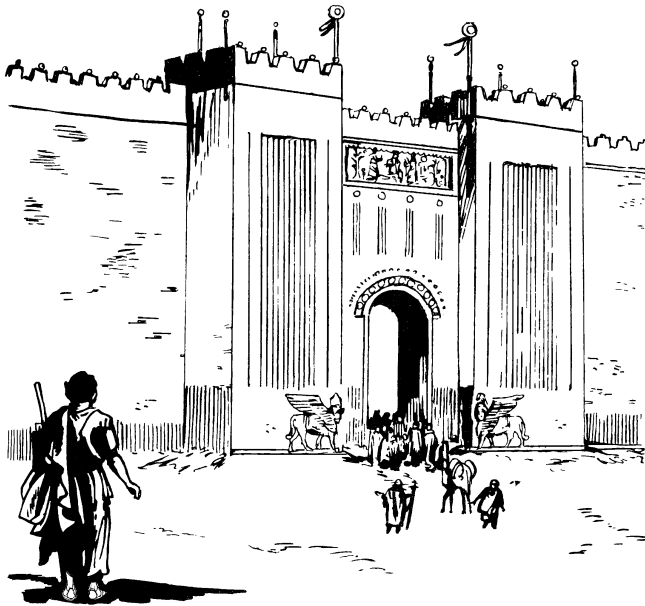
¹¹ Ƨwâ, Akulugǔ ébhéliní no u'sí-yɔ, éndiní u'zeye
Yɔna ké u'tìli.

Yɔna éndiní kó gbǔtǔ we Nináwe

3 ¹ Dhipóbho ndíka Akulugǔ o'tókóní Yɔna mála
yébhalí, kábala bhô: ² «Málá, ndé ké Nináwe,
gbǔtǔ wenénuwó, ndé womódí aku we u'bhélé mbɛ-
kámí ímbɛ nàkɛbalá.» ³ Yɔna ókoniiní, éndiní ké

Nináwe ngbangá ne dhipóbhó ndíka Akulugŭ. Nináwe éndé gbŏtŏ wenénuwó bhuí māmŭsá nzika Azapana, wé dhizinda dhá masá másíáŭ kéripe ŭyenge kísení.
⁴ Yŏna epétíí kéyenge dhísá dhímotí kísiók gbŏtŏ aná'módo aku kábala bhŏ: «Étigeliní masá modhíngo zina, Nináwe abhá kékègè.»

Bhombi bhé Nináwe bhéngíkesiní matandá mbokówo

⁵ Bhombi bhé Nináwe bhóbhísiiní dhipóbho ndfka Azapana, bhóboloniní kátála dhíyá no ulólo bhogwónfa mbhanda ká bhapàta baba ké bheísí. ⁶ U'bhélémbweye ódholiní kó motói mbáko kúmú we Nináwe. Kúmú ókoniiní ké dhígbǎngba ndyasí dhé dhikúmú, ódisiní kutúlú kwasí kwé dhikúmú, ólólíní gwónfa, édhikiní ké dhibulú. ⁷ Kúmú otíkiiní bhô, bhépembíkésí kísiké Nináwe u'bhomu bhô: «Kúmú otí isúmú palěmotí no bhogbukúlu mbasí kábala bhô: ekí mombi, ekí nyama wesisowó, ímbenénénuwó na-mbényelwó, bhobhomu bhandóngwónf kálá kimbó, bhalání bhísesé na bhanání dhibho. ⁸ Bhombi na bhanyama bhólólí bhogwónfa, bhá'gǎmánfágǎ Azapana yékpé bhuí. Mombi motí ké motí ébíí uwówo mbwasí na máléngé kasí-yo a'za-ndém. ⁹ Nzáká-yo ábě bhíí Azapana ásíngíkenâ, ne-ngíkese mbámànaga mbwasí, ne-bie dhíngbuka

ndyasi bhó kasíenía?»

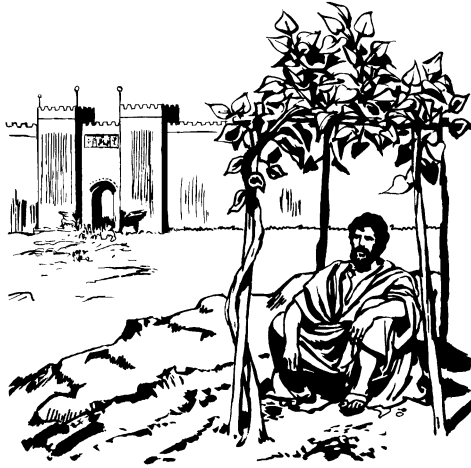

¹⁰ Azapana éiní ngbangá átukú bhozi, kébie matandá mbakówo mówówo, Azapana ébiiní uwówo-mbɛ ebhí bhó ábhúzẏí, ózi-ásí matá.

Azapana ó'túuní Yɔna ké dɛngbɛka ndyasi

4 ¹ Itandá-nzyeye eníkéní yóyi badi ké mise mbáko Yɔna, óngbukiní. ² Ó'kúnginí Akulugǔ,

óboliní bhô: «Nőkukúnginí Akulugŷ, ásí dhipóbho-ndí
nèbhíga-balá hŷndìbhâ kú nèbhíga-kú ká dhudhú
nzíkámí? Hŷnzì nòziga-pó gagala bhó nàtíyí nzíkámí
ká Talasisi. Képosa nèbhígă-be tàla bhô ìwa Azapana
wa ngasa, na wokokó, ìwa na mŷma-nda na unzá
unéni, wasí-bhúogo ne-bie uwówo-mbŷ webhí bhó
wabhúzŷŷ bhombi. ³ Píi gěgenzí Akulugŷ, nőkukúnginí
bhô, vă mŷlŷma mbúkámí, képosa a yánzá bhó nòkú
kápŷta bhó nèkí.» ⁴ Akulugŷ é'sisiiní bhô: «Wŷziní
yánzá kángbèka?»»

⁵ Yɔna ódoniní kísikó gbǔtǔ, éndiní dhike nambětu kú mání adiko-kú. É'pikiní angbalı kasí, édhikiní kísikó kùlulu kwası, épétiiní bhéndàga bhó éń ínzı azıkana kísikó gbǔtǔ. ⁶ Akulugŭ Azapana ótoisiní tısese, ómoisiní igulú nzıko Yɔna kámwá kùlulu igulú yá mılú mbwası no u'koiso kísikó kokó nzyası. Yɔna ebhí ne dhıgyagyă dhinéni ké-gulú yé tısese-tyeye. ⁷ Píi ópumóyi ké dhısá kásùka, Azapana ó'tíkiní u'dhızı kálá tısese-tyeye, tısese-tyeye ókúni. ⁸ Angă mání odoní, Azapana ótisiiní akùku wekré wa nambětu kú mání adiko-kú. Mání épétiiní u'sumbo Yɔna kísıká

mɛlɛ́ bhíbí bhó átíní mɛlɛ́ma. Yɔna ókúngíní kukwó,
 óbolíní bhô: «A yánzá kúkami bhó nòkú kápúta bhó
 nèkí.»⁹ Azapana ó'bolíní Yɔna bhô: «Wǒziní yánza
 kángbɛka ké dhipóbho dhé tɪsɛsɛ-tíbhâ?» Yɔna
 ésisiiní bhô: «Oyí, nòzǐ yánzá kángbɛka baba kákúnga
 kukwó.»¹⁰ Akulugǔ ó'bolíní bhô: «Wěniní kokó ké
 tɪsɛsɛ-tí wozǐ-ásípó kɛtíká, na wodhí-ásíɔmú, íti
 osósí túku no-kwó túku-wéné.»¹¹ Híí kê-mí, nàsíne
 kokó ké Nináwa, gbǔtǔ wenénuwó, íyo bhombi bha
 kísení bhápúta élefɛ mɪa no modhíngo mábhalí, ímba
 bhásíbe kɛbhókɔ kúkɔwɔ kwérepé na kwé kɛmɛsú, no
 nzumbú inéni yá bhanyama?»

